

Kivonat Fegyvernek Város Önkormányzat Képviselőtestülete 2016. január 28-ai ülésének jegyzőkönyvéből:

9/2016.(I.28.) sz.

önkormányzati határozat:

A Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Szakmai Programjának véleményezéséről

Fegyvernek Város Önkormányzat Képviselőtestülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés b/ pontja alapján az alábbi határozatot hozza:

- 1.) Fegyvernek Város Önkormányzat Képviselőtestülete a határozat mellékleteként elfogadja a Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Szakmai Programját.
- 2.) Ezzel egyidejűleg Fegyvernek Város Önkormányzat Képviselőtestülete a Tiszavirág Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde 13/2011.(I.27.) sz. önkormányzati határozattal elfogadott Bölcsőde Szakmai Programját hatályon kívül helyezi.

Erről értesül:

- 1.) Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde igazgatója
- 2.) Tatár László polgármester
- 3.) dr. Pető Zoltán jegyző
- 4.) Képviselőtestület tagjai
- 5.) Polgármesteri Hivatal pénzügyi csoportvezetője

Kmft.

Tatár László sk.
polgármester

dr. Pető Zoltán sk.
jegyző

Burján Attila sk.
jkv. hitelesítő

*Kivonat hitelesül:
2016. január 29.*

Schultz Ferencné titkársági ügyintéző

FEGYVERNEKI TISZAVIRÁG ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

5231 Fegyvernek, Szent Erzsébet út 88.

BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

Mottó:

„A gyermek a mi mai befektetésünk a holnap társadalmába” (WHO)

Alapfilozófiánk:

„A gyerek az öröm, a reménység. Gyöngé testében van valami világi;
ártatlan lelkében van valami égi; egész kedves valója olyan nekünk,
mint a tavaszi vetés: ígéret és gyönyörűség.”

Gárdonyi Géza

Tartalom

BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA	1
Mottó:	2
Alapfilozófiánk:	2
1. Bevezetés.....	4
2. A Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde bemutatása	5
2.1. A Bölcsődei nevelés-gondozás.....	6
Bölcsőde	6
2.1.1. Bölcsődekép	6
2.1.2. A bölcsődei nevelés-gondozás célja.....	6
2.1.3. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei.....	7
3. A bölcsőde működésének jellemzői	10
3.1. Jogszabályi háttér	10
3.2. A gyermekek fogadása (nyitva tartás).....	10
3.3. Szolgáltatások térítési-díja	10
3.4. Felvétel rendje	10
3.5. Szülők és gyermekek jogai és kötelességei.....	12
3.6. Érdekképviselői fórum	13
3.7. Gyermekekélelmény a bölcsődénkben	14
3.8. Tárgyi feltételrendszer bemutatása.....	15
3.9. Személyi feltételek	16
4. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai	17
4.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	17
4.2. Az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése	18
4.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.....	19
5. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	20
5.1. Gondozás	21
5.2. Játék.....	21
5.2.1. Mondóka, ének, zene.....	22
5.2.2. Vers, mese	23
5.2.3. Alkotótevékenység	24
5.2.4. Környezet-természet megismerése.....	25
5.2.5. Mozgás	26
5.2.6. Tanulás	28
5.2.7. Egyéb tevékenységek	28
6. A bölcsődei élet megszervezésének elvei	29
6.1. Kapcsolat a szülőkkel.....	29
6.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás	31
6.3. „Saját gondozónő” – rendszer	31
6.4. Gyermekcsoportok szervezése	32
6.5. Napirend	32
7. Adminisztráció	33
8. Az intézmény szakmai céljai és megvalósításának eszközei	35
9. A szakmai célok megvalósításának fontossága, célja	37
10. A bölcsőde kapcsolata más intézményekkel	38
Mellékletek.....	40
1. számú melléklet: Házirend	40
2. számú melléklet: Megállapodás	40
3. számú melléklet: Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde SZMSZ	40

1. Bevezetés

Intézmény neve: Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde

Intézmény címe: 5231 Fegyvernek, Szent Erzsébet út 88.

Intézmény alapítója: Fegyvernek Város Önkormányzata

Az intézmény felügyeleti szerve: Fegyvernek Város Önkormányzatának Képviselő testülete

Az intézmény jogállása: önálló jogi személy, az intézményt az intézményvezető képviseli és az intézmény dolgozói felett a munkáltatói jogkört gyakorolja.

Az intézmény típusa: közszolgáltató költségvetési szerv, óvodai nevelési és bölcsődei feladatokat ellátó közintézmény, a közoktatási törvény szerint: óvoda és bölcsőde.

Az intézmény férőhelyeinek száma: 10 fő

Szakmai Vezető: Gombás Józsefné

Bölcsőde Orvos: Dr. Kukszova Valentyina

Telefon:+36-56/481-015

Email: ovoda@fegyvernek.hu

A programot készítette: Gombás Józsefné szakmai vezető

Fegyvernek, 2015. november 01.

2. A Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde bemutatása

Fegyvernek a Jász–Nagykun–Szolnok Megye közepén a Jászság és a Nagykunság határán fekvő város. Jelentősebb fejlődést az 1970- es években ért el, lakótelepek, iskola épült. A település lakóinak száma 6479 fő, lakásainak színvonala jó, infrastruktúrája fejlett, az ivóvíz, a gáz- az elektromos-, telefonvezeték hálózat teljes mértékben lefedi a lakossági igényeket.

Az egészségügyi alapellátást településünk biztosítani tudja 2 fogorvosi, 3 család orvosi, 2 családi gyermekorvosi körzet, valamint 3 védőnői körzettel. Az oktatás az 1800-as évekre nyúlik vissza. Jelenleg 2 általános iskola működik. A Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde intézményben 4 óvodaegység van, amelyben valamennyi óvodaköteles gyermeket fel tudnak venni.

A településen élő fiatal szülők közül egyre többen szerettek volna dolgozni a gyermek 3 éves kora előtt. Ez számukra nehéz feladat volt, hiszen a gyermekek napközbeni ellátását, elhelyezését nem tudták megoldani. A településen 1989-ben bezárták a több csoporttal működő bölcsődét. Ennek hiánya egyre nagyobb gondot jelentett a kisgyermekes szülők számára. Egy bölcsőde megnyitása miatt keresték meg a település vezetőit. A feltételek megteremtésével és a szükséges engedélyek birtokában a bölcsőde 2008. Január 01.-én nyílt meg. A bölcsődében gondozott gyermekek helyi lakosok.

A Fegyvernek Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde Bölcsődéje 2008. Január 01.-én nyílt meg az Újtelepi Óvoda különálló épületrészében.

A Bölcsőde a város közepén, központi helyen az Általános Iskola és a, Orvosi Rendelő, buszmegálló közelében található. Funkciójában 2008. Január 01.-én bővült az intézmény, a lakosság igényeit figyelembe véve megkezdte működését a bölcsőde egy csoporttal. Jelenleg is egy gyermekcsoporttal működik a bölcsődénk, amelyben a felvehető gyermek létszám 10 fő. Az épület ideális környezetet nyújt a 0-3 éves gyermekek neveléséhez és gondozásához. Jól megközelíthető helyen, csendes, békés környezetben található. Bölcsődénk a gyermekek egyéni igényeihez igazodva biztosítja a gyermekek fejlődéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

2.1. A Bölcsődei nevelés-gondozás

Bölcsőde

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetes – 3 éves korú – gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését- gondozását végző intézmény.

Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig tovább gondozható a bölcsődében. (1997. XXXI. tv. 42. § (1))

2.1.1. Bölcsődekép

A bölcsődei nevelő munka a családnévelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermek harmonikus fejlődése-fejlesztése szempontjából fontos, hogy a két közeg együttműködjön, nevelő, szocializáló tevékenységét összehangolja. A bölcsőde az első intézmény, amellyel a család kapcsolatba kerül, megalapoz egy nyílt demokratikus elveken alapuló együttműködést. Bölcsődénkben a nevelés-gondozás családias, derűs, nyugodt légkörben folyik.

A gyermek fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermekek sajátos, életkoronként és egyénenként változó szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet is meghatározó.

Lehetőséget biztosítunk a szülőknek, hogy gyermekük bölcsődei életébe beleláthassanak, ezzel csökkentve az elválásból fakadó feszültségeket.

Bölcsődén belüli, és kívüli találkozások egyaránt mélyítik a kisgyermeknevelő, szülő kapcsolatot Ismerkedhetnek a csoportszobával, bekapcsolódhatnak a játékokba.

Nagyon fontosnak tartjuk a naponkénti információ cserét. A kisgyermeknevelők részletesen beszámolnak a gyermek történéseiről. Csoportos szülői értekezletet tartunk. A szülők részéről felmerülő kérdések köré építjük fel az értekezletek témáit.

2.1.2. A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével,

feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

A lehetőségek figyelembevétele mellett a családok részéről felmerülő igényeket kielégítjük, ezzel hozzájárulva a bölcsődés korú gyermekek egészséges fejlődéséhez.

Boldog gyermekeket neveljünk, akik tudnak vidáman játszani, felszabadultan örülni, tevékenykedni, hatalmas mozgásigényüket kielégíteni. Érdeklődnek, kíváncsiak, szeretnének minél többet megtudni az őket körülvevő világból. Tevékenységükben használják fel tapasztalataikat. Szókincsük gyarapodjon, beszédképességük folyamatosan fejlődjön.

Tanuljanak meg önállóan öltözködni, kulturáltan étkezni, tisztálkodni, stb. Mindehhez keretet ad a gyermek korához és fejlettségéhez, egyéni szükségleteihez igazodó rugalmas bölcsődei napirend, mely figyelembe veszi a család szokásait is.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése.

2.1.3. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

❖ A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében, gondozásában, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

❖ A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye / ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

❖ **A nevelés és gondozás egységének elve**

A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

❖ **Az egyéni bánásmód elve**

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermekek vallási, nemzetiségi/etnikai, kulturális, stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

❖ **A biztonság és a stabilitás elve**

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („saját” gondozónő-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatoságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetsszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

❖ **Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve**

A gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, az önállóság és az aktivitás tevékenység-specifikusságának, fizikai és pszichés állapottól függésének elfogadása, a gyermek felé irányuló szeretet, elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat.

A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelés-gondozás egyik kiemelt feladata.

A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

❖ **Az egységes nevelő hatások elve**

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés egyben.

Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában, öntevékenységének biztosításában egyetértsenek, az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nézeteiket egyeztessék, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítsék.

3. A bölcsőde működésének jellemzői

3.1. Jogszabályi háttér

A mindenkor hatályos jogszabályok alapján működik a bölcsőde.

3.2. A gyermekek fogadása (nyitva tartás)

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, illetve a visszautazás időtartamát.

A nyitvatartási idő: napi 11 óra, azaz 06.30 órától – 17.30 óráig.

3.3. Szolgáltatások térítési-díja

A szolgáltatások térítési díját az intézményt fenntartó Önkormányzat állapítja meg.

3.4. Felvétel rendje

Bölcsődébe felvehető: minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói munkaviszonyban állnak, továbbá valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást. A gyermekvédelmi törvény az általános rendelkezéshez ad egy kiegészítő szabályt, miszerint előnyben kell részesíteni a felvételi eljárás során azon kisgyermeket, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás.

A továbbiakban a gyermekvédelmi törvény 42/A. §-a értelmében a bölcsődei felvételnél előnyben kell részesíteni a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket.

A gyermekvédelmi törvény 68. § (3) bekezdés a) pontja alapján a települési önkormányzat jegyzője kötelezheti a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a védőnő
- a házi orvos, házi gyermekorvos
- a szakértői és rehabilitációs bizottság

- a szociális ill. családgondozó
- a gyermekjóléti szolgálat
- a gyámhatóság.
-

Igénybejelentés/Előjegyzés: Egész évben folyamatos

Beiratkozás: Tárgyév május hó

Szükséges adminisztratív és formai feltételek:

- A gyermek anyakönyvi kivonata
- A gyermek társadalombiztosítási igazolványa
- A gyermek lakcím kártyája
- A gyermeket hozza magával a szülő a beiratkozáskor

A gyermek bölcsődei felvételének gyakorlata intézményünkben:

- Védelembe vett gyermekek felvétele kötelező,
- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek,
- Akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll,
- akinél egészségügyi vagy szociális indok áll fenn.

A gyermekek felvételéről a bölcsőde szakmai vezetője dönt.

A bölcsődei elhelyezés megszűnése:

- Ha a gyermeket másik bölcsőde átvette.
- Ha a megszüntetést a szülő kéri.
- A bölcsőde orvosának megállapítása szerint a gyermek egészségügyi állapota miatt bölcsődei nevelésre-gondozásra alkalmatlan.
- Amennyiben a szülők felszólítás után sem fizetik meg a térítési díjat, vagy a bölcsőde házirendjét rendszeresen és súlyosan megsértik.
- Ha a gyermek óvodai felvételt nyert.
- Annak a nevelési-gondozási évnek az utolsó napján, amelyben a gyermek a harmadik (indokolt esetben a negyedik) életévét betölti.

3.5. Szülők és gyermekek jogai és kötelességei

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembe vételével végzi.

A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízza,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a nevelési-gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartásák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön.

A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás és a napi találkozások során a szülők megismerik a bölcsődei nevelés elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik az együttnevelés megvalósulását.

3.6. Érdekképviselői fórum

A bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmére „Érdekképviselői Fórum”-ot kell létrehozni. (A Gyvt.35. §-a alapján létrehozandó érdek-képviselői fórum.)

Az Érdekképviselői Fórum célja:

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek és szülei, ill. törvényes képviselőjük érdekvédelmét szolgálja

Az Érdekképviselői Fórum feladata:

- Figyelemmel kíséri és véleményezi a bölcsőde gondozási-nevelési programját, egyeztetési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.
- A bölcsőde dolgozóival közösen rendezi a család – bölcsőde együttműködését szolgáló rendezvényeket.
- 15 napon belül köteles kivizsgálni a gyermekekkel és hozzátartozóikkal kapcsolatos hozzá érkezett sérelmeket, panaszokat, mely vizsgálat eredményéről írásban értesíti a panasztevőt, vázolja a megoldási módot is. (A szülőnek – ha e fórumon nem történik meg panaszának kivizsgálása, ill. nem elégedett az eredménnyel – joga van az intézmény fenntartójához fordulni.)
- dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény szakmai ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintőügyekben,
- javaslatot tehet az intézmény alaptévékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- egyetértési jogot gyakorol az intézmény házirendjének jóváhagyása tekintetében.

A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek panasszal élhetnek a fórumnál:

- az intézményi ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, valamint
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A fórum tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselő közül 2 fő
- az intézmény dolgozói közül 1 fő
- fenntartó képviselőjében 1 fő

A működés részletes szabályait az Érdekképviselői Fórum Szakmai Szabályzata tartalmazza.

3.7. Gyermekélelmezés a bölcsődénkben

A bölcsődében fizetendő személyi térítési díj:

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról a 328/2011. (XII.29) kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

A bölcsődei személyi térítési díj az étkezési díj és a gondozási díj együttes összege. A személyi térítési díjat a működés és ellátás költségeinek figyelembevételével a fenntartó határozza meg. Az étkezési díj és a gondozási díj is állandó.

Megállapításához jövedelem igazolás benyújtása szükséges. Az étkezési és gondozási díj együttes összege nem haladhatja meg a családban az egy főre jutó nettó jövedelem 25%-át. Az 1997. XXXI. törvény 148. § (10) pontja lehetőséget ad arra, hogy a kötelezett jövedelem igazolás benyújtása nélkül vállalja a mindenkori intézményi térítési díj befizetését.

A gyermekek étkezését a Fegyvernek Központi Konyhájáról oldjuk meg.

A kijelölt úton, zárt tároló edényekben érkezik a tálaló konyhába az étel.

A korszerű táplálkozási elveknek és konyhatechnikai eljárásoknak figyelembevételével az élelmezésvezető, állítja össze, legalább két hétre előre az étlapot, a korosztály élelmezési-, nyersanyagnormáinak figyelembe vételével.

A bölcsőde-étkezésre a 9/1985.(X.23.) EüM.-BkM. számú „Az étkeztetéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról” szóló együttes rendelet vonatkozik, mely a megvalósításban meghatározó.

A gyermekek étkeztetésénél az általános szabályok mellett bizonyos speciális szempontokat is figyelembe veszünk:

A bölcsődében az étkezések száma napi négy alkalom, az egész napos ellátást igénybevevő gyermekek részére. Mivel ez a napi energiaszükséglet 75%-át fedezi, igen fontos az étkezések közötti szünetek betartása, hogy a gyomor kiürülhessen, jobb legyen az emésztés. A megfelelő folyadékpótlásról is gondoskodunk

3.8. Tárgyi feltételrendszer bemutatása

Az intézmény épülete 2008. Január 1-én nyílt meg a bölcsődei csoportunk. Az intézmény épülete kívül, belül megfelelő állapotban van, mely a bölcsődés gyermekek igényeit maximálisan ki tudja elégíteni.

Csoportszoba: A szobát úgy rendezzük be, hogy a gyermekek egészséges fejlődése biztosítva legyen, mozgás és játékigényük kielégítést nyerhessen, kedvükre játszhatnak társaikkal és kisgyermeknevelőjükkal. A mozgásfejlesztő eszközöket a gyermekek növekedése során folyamatosan megfelelő méretűre cseréljük. A csoportszoba berendezésénél, a játékok kiválasztásánál a gyermekek életkori sajátosságait, eltérő igényeit is figyelembe vesszük.

Fürdőszoba: Kielégíti a napjainkban kívánatos gondozási- és nevelési igényeket. Felszereltsége az előírásoknak megfelelő.

Gyermeköltöző: Alapterülete és felszereltsége megfelelő. Kielégíti a különböző életkorú gyermekek öltöztetési igényeit.

Tálaló- melegítő konyha: a hozzá tartozó HACCP előírásnak megfelelő kiszolgáló helyiségekkel.

Játszókert: A bölcsőde udvara is a kor követelményeinek megfelelően lett kialakítva, ahol nyugodt körülmények között játszhatnak gyermekeink. A bölcsőde játszókertje fakerítéssel a jogszabályoknak megfelelően el van különítve az óvoda udvarától.

A bölcsődénk játszókertje gyermekközpontú szemléletet tükröz. A bölcsődés korú gyermek apró természetéhez illő felszerelést (rögzített és mobil kerti, ill. nagymozgás fejlesztő játékok), és a futkározáshoz sok szabad teret talál. A gyermekek örömeire motorozásra motoros pálya

került kialakításra. A beépített játékeszközök biztonsággal használhatók egyedül. Kertünk füves területei ideális a futkosáshoz, az ugráláshoz, az ülő játékhöz. A homokozó a legkisebbeknek való változatban készült. Az árnyat adó fáink védelmet nyújtanak a tűző nap melege ellen.

Nyáron különösen sok időt töltenek a ránk bízott gyermekek a szabadban. A kertben tartózkodás a szobai játék egyformaságát megszakítja, változatosságot, vidámságot jelent.

Télen (bár lényegesen kevesebb időt lehet a szabadban tölteni) is vidám gyermekektől hangos a kert. Lehet a friss hóban szaladgálni, szánkózni, havat lapátolgatni a kisvödörkbe.

Bölcsődénk tárgyi feltételein, eszközellátottságán továbbra is szeretnénk fejleszteni.

3.9. Személyi feltételek

A gyermekek nevelését- és gondozását 3 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező csecsemő- és kisgyermeknevelő látja el.

Bölcsődeorvos: 1 fő

Megnevezés	Fő	Szakképesítés	Végzettség
Szakmai vezető	1	Csecsemő és kisgyermeknevelő gondozó	Felsőfokú szakképesítés
Kisgyermeknevelő	2	Csecsemő- és kisgyermeknevelő gondozó	Felsőfokú szakképesítés

Az intézményünkben fontos az őszinte légkör, mert csak így tudjuk a pozitívumokat és a negatívumokat egyaránt fel- és elismerni, hogy a fejlődés útjának reális módját megnevezhessük.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és szakmai vizsgáról szóló 9/2000 (VIII.4.) SZCSM rendelet értelmében, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakdolgozó folyamatos szakmai továbbképzésen köteles részt venni.

A bölcsődevezető feladata évenként továbbképzési terv készítése, amelynek tartalmaznia kell a rendelet 15§.-ban megfogalmazottakat.

A bölcsőde dolgozói körében tervezzük a szakmai tréning bevezetését.

4. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és esetleges kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes-3 éves egészséges és a 20 hetes-6 éves sajátos nevelést igénylő gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése.

- A hátrányos helyzetű gyermek esetében a hátrányok és következmények enyhítésére törekvés.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és csoportos foglalkozások keretében, a gyógypedagógus irányítása alapján.

4.1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- A gyermekek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás teszi lehetővé, amely elősegíti a gyermek biológiai – fiziológiai szükségleteinek kielégítését. Nevelő hatása a gondozás közben, a higiénés szokások kialakításában és a testi képességek alapjainak differenciált fejlődésében mutatkozik meg.
- Az egészséges életmódhoz szorosan hozzátartozik az alapvető szükségletek, a táplálkozás, a pihenés, a mozgás, a szabadlevegő, az aktív tevékenység, a biztonságos környezet.
- Általános elve: a közösség szükségletei mellett az egyes gyermek figyelembe vétele. Ehhez tartozik a bölcsőde nyitva tartása, az összhang kialakítása az otthoni napirenddel, figyelembe véve, hogy a szükségletek az életkorral változnak, befolyásolják az évszakok is.
- Mind a napirend, mind az étkezési sorrend fontos szerepet játszik abban, hogy a gondozás, az étkezés időpontjai minden nap közel azonos időpontban kerülnek egy-egy gyermeknél sorra. A kialakított étkezési sorrendnek köszönhetően nagyon hamar kialakul a gyermekeknél, hogy pont arra az időpontra lesznek éhesek, mikor ők következnek az evésnél. Egészen addig, amíg ez a kialakult időpont elérkezik nyugodtan, elmélyülten tevékenykedhet. Nem kell arra figyelnie, mikor kerül sorra.
- Ugyanígy az alvás ideje is hamar kialakul. Az egyéni alvásritmust figyelembe kell venni. Amíg szükséges a kétszeri alvás feltételei is biztosítva vannak. A gyermek, ha

egyéni alvásszükségleteinek megfelelő ideig alszik, a megfelelő ritmusban – könnyen alszik el, nyugodtan, magától, vidáman ébred. A kisgyermeknevelő feladata a nyugodt alvás körülményeinek megteremtése. A szabad levegőn való mozgás, játék lehetőséget biztosít az aktivitás, edzettség megszerzése.

4.2. Az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése

A személyiség testi-lelki fejlődésének megalapozása az anya-gyermek kapcsolatban történik, ez az első társas szociális kontaktusforma.

A biológiai és pszichológiai fejlődés erővonalai olyan fejlődési csomópontokat képeznek, amelyek ugrásszerű minőségi változásokban tükröződnek. Ezek a szintek új viselkedési szintek megjelenését eredményezik.

A külső elvárások képezik azokat a normákat, amelyekhez a gyermek viselkedésének illeszkednie kell. A normák korlátozzák, és késleltetésre készítetik a gyermek azonnali kielégülést kereső vágyait, kívánságait. Ezen az úton igen jelentős az utánzásos tanulás folyamata, amelyben a környezet magatartásának és életének lemintázása többféle haszonnal is jár. Az utánzás sajátos érzelmi-indulati töltése, a spontán jellege adja, hogy nem csupán utánzási folyamatról, hanem azonosulásról beszélünk. Ez a folyamat teszi lehetővé, hogy a gyermek megoldja a szocializáció egyik legfontosabb kérdését, a vágyak korlátozását és magatartásának a környezethez való igazítását anélkül, hogy a lemondás gyötrelmét átélné.

Az azonosulás során szándéktalanul spontán utánzásos folyamaton keresztül veszi át a gyermek az érzelmileg jelentős viselkedésmintáit, elvárásait, tulajdonságait. Igyekszik olyanná válni, mint akit nagyon szeret. Így alakul ki a belsővé váló korlátozásokon át az a lelki rendszer, amely a valóság követelményeinek felmérésére, a szabályok betartására, a normák, viselkedési lehetőségek felfogására és alkalmazására képesíti az embert.

A csecsemő és kisgyermek szociális fejlődésének fontos része a saját és környezete életrendjéhez való alkalmazkodás, az együttműködésen keresztül az önállósodás alakulása.

Ehhez stabil kapcsolatra, a felnőttek segítésére van szüksége. A személyes kapcsolat legjobb színtere a gondozási műveletek sorozata. Nagyon fontos, hogy a gondozás örömforrás legyen számára, kedve legyen a felnőttel együttműködni. A kisgyermeknevelő elvárásainak mindig igazodni kell a gyermek korához és fejlettségéhez.

Ha kezdettől fogva beleszólhat abba, ami a felnőttel való együttműködés során vele történik, akkor lehetővé válik számára, hogy bízzék abban a képességében, hogy befolyásolja a vele történő eseményeket. Ez a kompetencia érzés az önállósodás alapja. Erős akaratú én erős személyiség kialakulásához vezet, ha a gyermek sokszor tapasztalja, az én csinálom örömét, kompetensnek érzi magát környezetében. Ez elvezet a belső kontroll kialakulásához, önállóak, megtartják céljaikat, kívárlják a lehetőséget, választanak, döntenek, és vállalják a következményeket. A szociális tanulás az egyén és környezetének egymásra hatása során valósul meg.

4.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Az emlékezet valamilyen megtörtént esemény felidézése, megisméltődnek a múltban lejátszódó események, anélkül hogy újra jelen lennének azok a külvilági hatások, amik ezek kiváltását valamikor létrehozták. Az idegrendszerben, lévő emléknymban raktározódnak el az eredeti képek, az emlékképek színezete más. Az emlékezet a tanulás alapja. A bevésés szakaszában önkéntelen vagy szándékos úton emléknym keletkezik. Az idegrendszer megőrzi, megtartja, tárolja és a felidezés akaratunk által szabályozható. A felismerés a felidezésnél alacsonyabb forma, még nem rögződött, raktározódott rendszeren. Kisgyermekkorban rohamos fejlődésnek indul, fontos szerepe a szavak elsajátításában.

Kisgyermekkorban a képzeleti működés területe a játék, a mese, a vers és az ábrázolási területek, itt már elválik a cselekvéstől az analízis és a szintézis. Képzeletük változatosabb több irreális dolgot el tud képzelni, csapongó. A fantázia hazugságnál képzeletét úgy éli át, mintha megtörténne. Feszültség levezető, nyugtató hatásúak.

A kisgyermek gondolkodása elszakad a szemmel látható tevékenységtől, képes arra, hogy belsővé vált cselekvéseket végezzen. A probléma megoldás is belsővé válik. Képes szimbolikusan megjeleníteni, amit ismer, játékos formában úgy csinál mintha... Világa kitárul, tud olyanokra is gondolni, amik nincsenek jelen.

Az utánzás és azonosulás érzelmi feszültsége révén a mozdulatok, gesztusok komplex helyzeteket fognak össze, így velük együtt az egész élményegységnek marad vissza megfelelője – ez az érzékszervi mozgásos séma.

A szezonmotoros sémát csak akkor tudja felhasználni, ha az egész sémát lefuttatja, később már elég egy-egy résszel utalni, hogy az egészet végigcsinálja. Innentől gondolkodása képekben zajlik, a múltbeli tapasztalatok újra felhasználhatók. Két éves kortól megjelennek a belső szemléletű képek, ezek új helyzetek megoldásakor felidézhetőek. A szezonmotoros

szakaszt a beszéd megjelenése megtöri, egy-egy szó lép a régebben lejátszott cselekvések helyébe. A sémák vesztenek indulati feszültségükből, a tárgyak egyre jobban távolodnak az élménytől. A kisgyermek tapasztalatai, ismeretei, még nem alkotnak rendszert, nem képesek még logikai úton következtetéseket létrehozni.

Egyszerre csak egy dologra egy nézőpontra tud összpontosítani. Gondolkodására jellemző, hogy múlt, jelen objektív, szubjektív, ok-következmény egy szinten van. A fogalmak kialakulása konkrét tapasztalatokra épül, hasonlóságok és különbségek alapján elemi összehasonlításra, csoportosításra képes. Érzelmei, vágyai közvetlenül befolyásolják gondolkodását.

A tárgyak funkciója, az életben történő események indítékai, természeti jelenségek magyarázata érdekli a folyamatosan fejlődő, s tapasztalatokat gyűjtő gyermek számára.

Továbbfejlődésének feltétele, hogy a gyermek korának megfelelőek, ne túl hosszúak legyenek, ne váljanak unalmassá számára.

Az érdeklődését fokozhatjuk, ha megfelelő válaszokat adunk, így ösztönzést kap. A gyermek személyiségfejlődésében, tehetségének kibontakozásában, érvényesülése szempontjából nagy szerepe van a kérdései pontos megválaszolásának.

Fontos, hogy a kisgyermeknevelő, a felnőtt mindig megfelelő magyarsággal, helyesen beszéljen. Mondandóját úgy fogalmazza meg, hogy azt a gyermek megértse, a gyermek fejlettségének megfelelően. A kérdéseire adott válaszokkal bővül ismeret tartománya, ehhez azonban meg kell értenie a válaszokat. Nagyon befolyásoló a környezet logikai, nyelvtani kultúrája.

Ha a személyi kapcsolat jó a gyermek és a kisgyermeknevelő között, akkor kialakul a valakihez tartozás érzete is, amely elősegíti, hogy legyen kedve beszélgetni, kérdezni.

5. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzá tartozik a személyi- és testi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés - gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésnek, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához.

A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében. Kiválasztásában, alakításában.

Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségeket tiszteletének kialakítása.

A gondozás és a játék bölcsődénkben egyenrangúan fontos élet helyzet.

5.1. Gondozás

Belsőleges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

5.2. Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A játék belső szükségletből fakadó, örömteli tevékenység, lényegéhez hozzátartozik az önkéntesség, a szabadon választás.

Tulajdonságai:

- Örömet szerez
- A játék önmagáért való
- Nem feladat
- Mindig valamilyen aktív részvételt tételez fel a gyermek részéről
- A csecsemő és kisgyermek fő tevékenysége
- Gazdagítja ismereteit, tapasztalatait, a világ megismerésének egyik eszköze
- Megismeri a tárgyak tulajdonságait
- Eközben gyakorolja az újonnan elsajátított mozgásokat, tevékenységmódokat
- Megtanul figyelni, egyre hosszabb ideig elmélyülten tevékenykedik
- Megismeri a nehézségek leküzdésének örömét
- Fejleszti fantáziáját, megfigyelőkészségét
- Azért játszik, mert jólesik, mert örömet lel benne, mert saját játékaival saját vágyait, törekvéseit valósítja meg.
- A gyermeki játék a gyermek fejlettségi szintjét tükrözi.

5.2.1. Mondóka, ének, zene

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének-és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség

fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. Fontos a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.

Célunk:

- A gyermek zenei érdeklődésének felkeltése
- Érzékennyé tegye a környezet hangjai iránt
- Énekes játékkal, az együtténeklés örömeivel érzelmei gazdagítása

Zenei nevelés feladatunk:

- Mondókák ismertetése
- Énekes játékok énekelése, játszása
- Dalolással kedvet keltsen, a mintaadás az önkéntes utánzásra
- Rendezett mozgásra készítés
- Ritmusérzék fejlesztés

Zenei nevelés tartalma:

- Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában
- Heti rendszerességgel, az évszaknak megfelelő terv alapján

Zenei nevelés feltételei:

- Kisgyermeknevelő énekeljen
- Rendelkezzen megfelelő számú énekanyaggal
- Énekelgetés alkalma, módja korcsoportonként változó
- Többszöri rövid énekelgetése

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére:

- Egyszerű két hangból álló énekek éneklése
- Érzékenyek a természet, és környezet hangjára
- Ismeri a dalok, mondókák szövegét, a hozzá kapcsolódó kézmozdulatokat
- Kedvelik az élő zenét, örömet jelent számukra a zene hallgatása

5.2.2. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A

verselés, mesélés, képekönnyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókinccse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

A mesével való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát s a játéktevékenységhez hasonlóan, a mesehallgatás intim állapotban eleven belső képvilágot jelenít meg.

A mesélés a kisgyermek mentális egészségének elmaradhatatlan eleme.

A kisgyermeknevelő feladata:

- A mese, a versmondás feltételeinek megteremtése
- Kívülről tudja a verseket, meséket
- Arcjátékával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kísérvé
- A hangerő változtatásával teszi érzékelhetőbbé a gyermek számára
- Kihhasználja a mondókázás nyugtató hatását
- Megismerteti a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket
- A régi szokások értékét közvetíti

Az irodalom megismertetésén, megszerettetésén át közvetetten hat a szülőkre is.

5.2.3. Alkotótevékenység

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény.

A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Az alkotó tevékenységekre az egész nap folyamán lehetőséget biztosít a kisgyermeknevelő.

Tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás. A kisgyermeknevelő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez igazodva segítik az alkotó tevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, igényességük alakulását. Igyekszünk kerülni a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítjük az alkotókedv, készség kibontakozását.

A kisgyermeknevelő feladata megismertetni a gyermekeket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel.

Főbb alkotó tevékenységeink:

festés (ujjfestés, ecsettel), tépés, ragasztás, gyurmázás, rajzolás, építés (homokkal, építőkockákkal).

Célunk:

- Az építő, ábrázoló, alkotó tevékenység segítése
- A térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása
- A természet színeire, formáira való ráhangolódás

Feladatunk:

- Az alkotó tevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása
- Megismertetni a gyereket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel
- Az egyéni fejlettségnek megfelelő motiválás

A fejlődés várható jellemzői a bölcsődéskor végére:

- Szívesen rajzol, egyszerű formát másol
- Rajzait meg is nevezi
- Ollóhasználat kezdete
- Nagy szemű gyöngyöt fűz
- Tökéletes ceruzafogás
- Felismerhető formákat rajzol

5.2.4. Környezet-természet megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő eligazodáshoz szükségesek.

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek a birtokába jut. Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat.

A kisgyermeknevelő lehetővé teszi a gyermekek számára a környezet megismerését. Alkalmat, időt, helyet biztosít a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

A környezettel való ismerkedés a kisgyermek születését követő, a fejlődését alapvetően befolyásoló, az életkor növekedésével egyre táguló, az ismeretszerzésben alapvetően mélyülő folyamat.

Az intézmény célul tűzte ki a környezeti kompetencia megalapozását. A gyermekek tevékenységébe ágyazva minél gazdagabb ismeret átadás a szűkebb, és tágabb környezetéről. Lehetőség biztosítása a megannyi tapasztalatszerzésnek természetes élethelyzetben. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatszerzés a közvetlen, és a tágabb környezetéről. A valóság felfedezése során a pozitív élmények feldolgozása.

5.2.5.. Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük.

Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömeiket lelik a játékban.

Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarkok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok.

Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

Célunk a gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése életkorilag a legmegfelelőbb tevékenységi forma segítségével. Eszközökben gazdag mozgáslehetőség biztosítása.

Nevelőmunkánkban igyekszünk kihasználni a nagymozgások és a finommotorika fejlesztésének lehetőségeit.

A mozgás javarészt a zene, mondókák által felkeltett érzések mozgásos kivitelezésére épül.

A nap meghatározott szakában a kisgyermeknevelővel közösen mondókázva, énekelve végzik a játékos tornát a gyermekek.

Ezen kívül különböző mozgásfejlesztő játékokkal rendelkezünk, amelyek elősegítik a benti és az udvari, kis – és nagymozgás lehetőségét.

A mozgáskészség fejlesztése:

- Testérzékelést fejlesztő játékok (öl béli, kézfogós játékok)
- Fogás fejlesztése (tologatós, kalapálós játékok, forgatható kerek a falon, asztalon, különböző tapintású anyagok)
- Egyensúlyérzék fejlesztése (tornapad, csúszda)
- Hintajátékok (libikóka)
- Ugró játékok (ugráló labda, ugráló csacsi, trambulín)
-

A mozgáskészség tartalma:

- Kötetlen formában (csoportszobában, udvaron)

A mozgásfejlesztés feltételei:

Hely:

- csoportszobánkban kialakított rész ad helyet a mozgásos gyakorlatok elvégzésére.
- az udvaron nagyobb hely van a mozgásra, ezért ennek lehetőségét kihasználjuk.

Eszközök:

- mozgásfejlesztő eszközök
- játékszerek változatos tevékenységekhez

Kisgyermeknevelő: a csoportban dolgozó mindkét kisgyermeknevelő nagy hangsúlyt fektetve szervezi meg mind a mindennapos mozgást mind a heti rendszerességgel beiktatott mozgásos kezdeményezéseket.

A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére:

- Szereti és igényli a mozgást.
- Egyensúlyérzéke stabil.
- Minden lépcsőfokra egyet lép, váltott lábbal.
- Rendezett a mozgása.
- Rövid ideig tud egy lábon állni.
- Lendíti a karját járás közben.

5.2.6.. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direkter kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

5.2.7.Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítése... stb.). Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és

a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikumára iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

6. A bölcsődei élet megszervezésének elvei

6.1. Kapcsolat a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú, személyre szóló, bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermeknevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formáját alkalmazza a bölcsőde:

Egyéni kapcsolattartási formák:

Beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, üzenő füzet, családlátogatás, egyéni beszélgetés, időpont egyeztetéssel;

Csoportos kapcsolattartási formák:

Szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtábla, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok, hirdetőtáblán közérdekű hírek.

Bölcsődekóstolgtató

A bölcsőde lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy beiratkozás előtt a szülő, nagyszülő és a gyermek bekapcsolódjon a bölcsőde egy napjába. Lehetőség nyílik a szülőknek:

- Megismerkedni a leendő nevelőkkel,
- A bölcsődei étellel,
- Az intézmény épületével, udvarával,
- Csoportszobákkal, játékokkal.

A helyszínen választ kaphatnak minden olyan kérdésre, ami a gyermekek bölcsődébe kerülésével felmerülhet. Megkóstolhatják a gyermekek részére készített ételeket.

Családlátogatás

A családlátogatás célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, valamint a gyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben kell tartani.

A jól felkészített gyermek izgalommal várja a vendég érkezését. Ehhez szükséges az is, hogy a szülőktől pozitív érzéseket tapasztaljon.

A családlátogatás során a szülő választ kaphat kérdéseire, betekintést nyer a bölcsődében folyó munkába, megismerheti gyermeke kisgyermeknevelőjét, úgy, hogy közben az otthoni biztonságban maradhat. Megbeszélhetik az étkezéssel, alvással, szobatisztasággal kapcsolatos kérdéseket, problémákat, melyeknek különösen nagy a jelentőségük, hiszen ezeken a területeken elengedhetetlen a szülő és a kisgyermeknevelő harmonikus együttműködése a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében.

A kisgyermeknevelő felkészülten megy a családokhoz. Az irányított kérdésekre adott válaszok, a család lakókörnyezete segít a családi kapcsolatok, nevelési szokások feltérképezésében.

A kisgyermeknevelő fokozott figyelmet szentel a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek meglátogatására, beszoktatására.

Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések tematikus beszélgetések, kisgyermeknevelők vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait. Ezek a beszélgetések általában szülői értekezletek után alakulnak ki.

Szervezett programok

A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. A családok igényeihez igazodó rendezvények megszervezése az igény felmérések után kerül sor.

Ilyen szervezett programok a bölcsődében pl. a gyerekhét, ezen belül lovas kocsikázás a településen a szüreti mulatság alkalmával, ugráló vár, arcfestés, és színvonalas sport előadás megtekintése az óvodások előadásában a gyermeknap alkalmából.

Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

6.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe.

Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások, stb.) súlyosságát, időbeni elhúzódását.

6.3. „Saját gondozónő” – rendszer

A „saját gondozónő”- rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (5 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A nevelés-

gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, fejlődési naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „saját gondozónő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). Az ún. ölelkezési időben – olyan időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját” gyermekei nevelésére-gondozására, fordítja.

A „saját gondozónő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját gondozónő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

6.4. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabály határozzák meg [15/1998. (IV. 30) NM rendelet 40.§. (2).]. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, a megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei csoportban (speciális csoportban vagy integráltan / inkluzívan) történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg, de természetesen a létszámhatárok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függenek.

Lényeges szempont, hogy a gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járjon.

Életkor szerint vegyes csoportunk van.

6.5. Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg – s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját gondozónő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

7. Adminisztráció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- a hitelesség,
- az árnyaltság,
- a rendszeresség
- ill. a folyamatosság.

A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek és eszközök kiválasztásánál a bölcsőde tekintetbe veszi a kisgyermekek fokozott biztonságigényét (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek meg kell mutatni.

A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebbmenőkig figyelembe veszi a bölcsőde.

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció:

Csoportnapló „eseménynapló”

A csoport egészére kiterjedő dokumentáció. Vezetése napi rendszerességgel történik, a csoport létszámát, és a napi eseményeket rögzíti. Szerepelni kell benne a csoport létszámának, a jelenlétnek illetve a hiányzásnak. Továbbá a levegőn való tartózkodás időtartamának, az étrendnek, az esetleges gyógyszeradásnak és a délelőtt illetve a délután történetek rövid összefoglalójának. A nevelői bejegyzések a csoport szóbeli átadását-átvételét erősítik meg

Gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás

(33762-1 C.SZ.NY. 3354-1 r.sz.) vagy a 328/2011.(VII. 29.) Kormányrendelet 2.sz. melléklete

Bölcsődei gyermek-egészségügyi törzslap, fejlődési lappal és fejlődési táblázattal együtt

(C.3354-6/a.r.sz.ny.r.)

(a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve)

- családlátogatásról feljegyzés
- adaptációs füzet
- percentil tábla (fiú 3341-46/b, lány 3341-45/b)

Fejlődési napló:

A gyermek egyéni fejlődésének követését rögzítik a kisgyermeknevelők a bölcsődébe kerüléstől az óvodába menésig. A naplót a gyermek „Saját kisgyermeknevelője” vezeti. A kisgyermeknevelő a naplóban napról –napra szerzett tapasztalatait rögzíti.

A napló minden egyes gyermekről olyan képet ad, ami csak rá jellemző, ami megkülönbözteti őt a csoport többi gyermekétől. A fejlődési napló részét képezi az adaptációs füzet.

Fejlődési napló vezetésének célja:

A kisgyermeknevelő nyomon követi, hogy a gyermek a különböző életkorban milyen fejlődési szinten áll, fejlődésében előrelépés vagy lemaradás tapasztalható.

A fejlődési napló felhívja a kisgyermeknevelő figyelmét arra, hogy mi az, amire fokozottabban kell ügyelnie a gyermek nevelése-gondozása közben.

Üzenő füzet:

A család és a bölcsőde közötti írásos kommunikációt rögzíti.

Tartalma:

- információk a bölcsődéről (név, cím, telefonszám, kisgyermeknevelő neve)
- gyermek személyi adatai
- szülők személyi adatai, elérhetőségük
- házi orvos neve
- a szülőknél kívül ki viheti el a gyermeket a bölcsődéből
- a szülők jellemzése a gyermekről, az eddigi életút, szokások, nevelési módszerek
- kisgyermeknevelői bejegyzések (az első bejegyzés az adaptáció összegzése)

A kisgyermeknevelők a „saját” gyermekről 3 havonta beszámolót, jellemzést írnak a szülőknek. Az üzenő füzet tartalmazza a beszoktatás folyamatát, a gyermek fejlődésbeli változását, a gyermek fejlődésének nyomon követését illetve a különböző eseményeket, köszöntőket.

Bölcsődeorvos által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

- bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap

8. Az intézmény szakmai céljai és megvalósításának eszközei

Intézményünk szakmai programja a környezetbarát bölcsőde kialakítását és az egészséges életmódra nevelést, és a családokkal való együttműködést tartalmazza. Ennek keretében gazdag programokat kínálunk a gyermekek és szüleik számára. A szakmai célokat az azok megvalósulását segítő eszközöket az alábbiakban részletezzük.

Egészségvédelem, egészséges táplálkozás

Az alapfeladat ellátása mellett a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, az egészségvédelem, prevenció, az egészséges táplálkozás biztosítása, higiénias szokások elsajátíttatása, az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése a célunk, melyek érdekében az alábbi konkrét tevékenységek valósulnak meg bölcsődénkben:

- Életkornak, fejlettségnek megfelelő napirend biztosítása.
- Fogmosás.
- Szabad levegőn való tartózkodás.
- Játékos mozgáskezdeményezés eszközzel és eszköz nélkül.

Szájöblítés, fogmosás:

Heti 5 alkalommal naponta folyamatos gondozáskor a gondozási sorrendben.

Eszközök: jellel ellátott fogmosó pohár, fogkefe, fogkrém.

Szabad levegőn való tartózkodás:

Naponta, évszaknak, időjárásnak megfelelően:

Játékos mozgáskezdeményezés eszköz nélkül:

Heti egy alkalommal

Eszköz nélküli, körjáték, énekek, mondókák eljátszása, elmutogatása, ütemre való mozgás.

Egészséges táplálkozás:

A kisgyermek bölcsődei ételmezésében négyszeri étkezés esetén ajánlott a napi energia- és tápanyagtartalom 75 %-át kell biztosítani. Az étrendnek változatosság, idényszerűség, ízében való összehangoltság szempontjából is megfelelőnek kell lennie.

Higiénés szabályok betartása:

- főétkezések előtti kézmosás,
- papír zsebkendő, papírszalvéta használata,
- fürdőszobai gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pl. pólyázó asztal, bili, WC, kéz fertőtlenítése,
- a csoportszoba gyakori szellőztetése,

- havi 1 alkalommal ill. soron kívüli játékmosás, fertőtlenítés,
- napi, heti ill. soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- kéthetente, ill. soron kívüli ágyneműcsere,
- heti, ill. soron kívüli törölközőcsere,
- a beteg gyermek lázcsillapítása, sebellátása, a gyermek hazavitele.

Prevenció:

- Vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcs fogyasztása.
- Gyermekfogászat: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása.
2 éves kor: szájöblítés.
2 és fél év körül: fogkrém nélküli fogmosás.
3 éves kor körül: fluoridos gyermekfogkrémmel végzett fogmosás.
- Levegőzés: Időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva. Kánikulában, esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben, vagy –5 foknál hidegebb időben mellőzzük!

9. A szakmai célok megvalósításának fontossága, célja

A bölcsőde, mint szociális intézmény, a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény.

A csecsemő és kisgyermekkorban a fejlődés üteme a leggyorsabb, így kiemelkedő jelentőségű a tudatosan felkészült, a társadalmi – gazdasági változások elvárásainak megfelelő, a szociális érzékenységgel rendelkező családok támogatásában segítő bölcsődei szakember.

Az ellenőrzés fontos szerepet kap bölcsődénk életében.

Célja: a tervszerűen, folyamatosan, a bölcsődei élet különböző színtereire kiterjedő ellenőrzés eredményeiből következtetéseket vonjunk le, és azokat megfelelően építsük be a további munkánkba.

10. A bölcsőde kapcsolata más intézményekkel

A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A bölcsődei hálózat fontos intézményei, szakmai központjai a regionális módszertani bölcsődék, melyeknek feladata az egyes bölcsődék szakmai működésének segítése és folyamatos figyelemmel kísérése.

A régióban működő bölcsődékkal folyamatos kapcsolattartás kialakítása a célunk. A rendszeresség biztosítja a szakmai együttműködést, a tapasztalatok kicserélését, megakadályozza az elszigetelődést.

Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A két intézmény között tartalmas kapcsolat kerül kialakításra, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válik.

A bölcsődés korú gyermekek ellátása a bölcsődei nevelésre-gondozásra vonatkozó elvi, szakmai-módszertani előírások alapján, személyi és tárgyi feltételek biztosításával történik.

A bölcsőde-óvoda között törekszünk a szakmai kompetencia elismerésén alapuló együttműködésre.

Cél: egymás kölcsönös segítése, javaslatok, ötletek, problémák megbeszélése. Hospitálások szervezése.

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kialakítására törekszünk mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek:

- Védőnői Szolgálat,
- Házi Gyermekorvosi Szolgálat,
- Gyermekjóléti Szolgálat,
- Családsegítő Központ,

A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti. A bölcsőde és a városban működő civil szervezetek közötti kapcsolattartás új szint és lehetőséget visz a bölcsőde életébe. A kapcsolódási pontok, a lehetőségek feltérképezése, egy hosszú távú együttműködést eredményez. Mindez a bölcsőde és óvoda összehangolt környezetvédő munkájának eredményességét jelenti.

A Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde Bölcsődéjének Szakmai Programja 2016.

02. 01-én lép hatályba.

Fegyvernek, 2016. 01. 31.

.....
Balogh Mihályné
Intézményvezető

.....
Gombás Józsefné
A Bölcsőde Szakmai vezetője

Mellékletek

1. számú melléklet: Házi rend

2. számú melléklet: Megállapodás

3. számú melléklet: Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde SZMSZ

(Az Óvoda irattárában található)

Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde

Fegyvernek

BÖLCSŐDE

HÁZIREND

Kedves Szülők!

Kérem, hogy az alábbiakban megfogalmazott Házirendet figyelmesen olvassák végig és a gyermek érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására.

Intézmény neve: Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde

Címe: 5231 Fegyvernek, Szent Erzsébet u. 88.

Telefon: 56/481-015

Intézményvezető: Balogh Mihályné

Bölcsődevezető: Gombás Józsefné

Gondozónők: Tóth Lászlóné
Ficsor Mónika

- 1.) A bölcsőde hétfőtől péntekig reggel 06:30-tól 17:30-ig fogadja a gyermekeket.
- 2.) Kérjük, hogy 8,00 és 8,30 óra között ne zavarják a reggelizést. Lehetőség van a későbbi érkezésre is, de ebben az esetben reggelit nem biztosítunk.
- 3.) A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön fiókja van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy a legszükségesebb dolgokat tárolják a fiókban, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermek személyes tárgyaiért felelősséget nem vállalunk
- 4.) Reggel a szülő öltözteti át gyermekét a saját játszóruhájába, majd a gyermek fejlettségi szintjétől függően felkínálja a bili vagy a WC használatát.
A kézmosásban, fésülködésben segít, tisztán, rendezetten adja át a gondozónőnek. Tájékoztatást ad a gyermek hogylétéről, a vele kapcsolatos otthoni eseményekről.
- 5.) A gyermek délutáni távozásakor a gondozónő beszámol a napi eseményekről. Ismét a szülő öltözteti át gyermekét.

- 6.) A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő vagy általa írásban meghatalmazott személy viheti el. 14 éven aluli személy a feladattal nem bízható meg.
- 7.) A gyermek által használt ruhaneműbe, cipőbe kérjük a gyermek nevét (jelét) beírni, hogy ne lehessen összekeverélni.
- 8.) A bölcsődében csak egészséges gyermek hozható. A közösség érdekében lázas (37,5 és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző megbetegedést kérjük jelezni.
- 9.) A gyermek gyógyszer és ételérzékenységről a szülő az üzenő füzetben írásban nyilatkozni szíveskedjék. A kivizsgálás eredményét kérjük bemutatni.
- 10.) A bölcsődében történő megbetegedés esetén a gondozónő értesíti a szülőt, egyidejűleg kitiltási igazolást ad, mely a bölcsődei orvosával egyenértékű abban a tekintetben, hogy a beteg gyermeket gyógyulásig nem lehet közösségbe vinni. A szülő kötelessége a gyermek hazaviteléről rövid időn belül gondoskodni.
- 11.) Ha a szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem viszi a bölcsődébe, a távolmaradás okát 48 órán belül közölje a bölcsőde vezetővel.
- 12.) Ha a gyermek 4 hétig folyamatosan távol marad a bölcsődétől, s ez idő alatt a szülő nem él jelzéssel a hiányzás okáról és a visszatérés várható időpontjáról, úgy a gyermeket a bölcsődéből kimaradottnak tekintjük.
- 13.) A bölcsőde intézményi térítési díja 2015. január 01-től 730 – Ft, amelyből az étkezési térítési díj napi összege 456.-Ft, a gondozási díj napi összege 274.-Ft, az igénybe vett gondozási napokra.
Az étkezési térítési díjak befizetése a Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde pénztárába történik minden hónap 15-ig
- 14.) A bölcsőde biztosítja a szülő számára, - időpont egyeztetés után – a beszoktatási időn túlmenően is a bölcsődei életbe való betekintést. Információcserét az üzenő füzetbe való bejegyzéssel biztosítunk.
- 15.) A HÁZIREND megtartása minden szülő számára kötelező, megszegése a gyermek bölcsődéből való kizárását vonja maga után.
- 16.) Az ellátást igénybe vevő / hozzátartozója vagy az ellátást igénybe vevő jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezet panasszal élhet az óvodaigazgatónál vagy az érdekképviseleti fórumnál.
  - ✓ az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében

- ✓ a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettség szegése esetén.

A panasz kivizsgálására jogosult köteles a panasz kézhezvételétől számított 15 napon belül írásban értesíteni a panasztevőt a panasz kivizsgálásának eredményéről.

Amennyiben a panasztevőt a panasz kivizsgálására jogosult intézkedéssel nem ért egyet, az intézkedés kézhezvételétől számított 8 napon belül, vagy ha a kivizsgálásra jogosult személy határidőben nem intézkedik a panasz benyújtásától számított 15 nap elteltével az intézmény fenntartójához fordulhat jogorvoslatért.

Az ellátást igénybe vevő részére jogai gyakorlásában gyermekjogi képviselő nyújt segítséget.

A gyermekjogi képviselő feladatai – különösen – az alábbiak:

- a.) segít a gyermeknek panasz megfogalmazásában, kezdeményezi annak kivizsgálását,
- b.) segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban,
- c.) panasz esetén eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
- d.) panasz esetén eljár az érdekképviselői fórum megkeresése alapján,
- e.) a gyámhivatal kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban.

Gyermekjogi képviselő

Hollik Zsuzsa

Levélcím: 5006 Szolnok, Pf.:1.

E-mail cím: hollikzs@freemail.hu

16.1) A bölcsőde 4 fővel érdekképviselői fórumot alakít

Szülőket képviseli: Nagy Gabriella, Szabó Gabriella, Fábíán Nikoletta

Intézményt képviseli: Gombás Józsefné Bölcsőde vezetője

Fenntartót képviseli: Tatár Gábor önkormányzati képviselő

16.2) Érdekképviselői fórum működésének szabályai

Döntési jogkör:

- ✓ Dönt saját működési rendjéről és munkaprogramjáról
- ✓ Dönt a bölcsőde képviselőjében eljáró személy megválasztásában
- ✓ Dönt a bölcsőde javára szervezett rendezvényekről, az ezekből származó bevétel felhasználásáról
- ✓ Dönt a szülők körében szervezett bölcsődét segítő munkákról
- ✓ Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat, intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, valamint a bölcsőde ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál.

Véleményezési jogkör

- ✓ A bölcsőde szakmai programja
- ✓ Az SZMSZ szülőket is érintő rendelkezései
- ✓ A bölcsőde-család kapcsolattartási rendje
- ✓ Szülőket anyagilag is érintő ügyek
- ✓ A bölcsőde alaptevékenységével kapcsolatos szolgáltatások

Egyetértési jogkör: A házirend jóváhagyásánál

- ✓ A szülőknek joguk van tájékoztatást kérni és kapni a bölcsődében folyó munkáról
- ✓ Az érdekképviselői fórum köteles munkájáról tájékoztatni a szülőket
- ✓ A szülők tanácsot kérhetnek nevelési kérdésekben, véleményüket tolmácsolhatják az érdekképviselőjükön keresztül, a működés kérdésében

17.) Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe.

Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások, stb.) súlyosságát, időbeni elhúzódását.

18.) Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja

biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg – s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját gondozónő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

Napirend

Bemutatjuk a csoport napirendjét. A csoport napirendjében bevezetésre kerül a reggeli 5 perces mozgás kezdeményezése és a gondozások alkalmával a gondozási sorrendben a fogmosás- szájápolás.

Idő	Csoport tevékenység
6.30 – 8.00	A gyermekek folyamatos érkezése, fogadása, mozgáskezdeményezés, játék, szükség szerint pelenkázás, WC használata, kézmosás, reggeli mozgás kezdeményezése
8.00 – 8.30	Reggelizés
8:30 – 9.45	Játék a csoportszobában, szükség szerint pelenkázás, WC-használata, kézmosás
9.45 – 10.00	Tízórai elfogyasztása
10:00 – 11:00	Öltözködés az időjárás függvényében, folyamatos kimenetel az udvarra, ha az időjárás nem engedi játék a csoportszobában.

11:00 – 11:40	Folyamatos bejövetel az udvarról, vetkőzés, WC-használat, pelenkázás, mosakodás, törölközés, fésülködés, játék a csoportszobában
11.40 – 12.00	Ebédeltetés, szájöblítés
12.00 – 14:30	Alvás
14:30 – 14.45	Ébredés sorrendjében pelenkázás, WC használat, kézmosás, törölközés, fésülködés, játék
14.45 – 15.00	Uzsonna elfogyasztása
15.00 – 17:30	Játék a csoportszobában, folyamatos hazamenetel

Kapcsolat a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú, személyre szóló, bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermeknevelésében.

A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formáját alkalmazza a bölcsőde:

Egyéni kapcsolattartási formák:

Beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, üzenő füzet, családlátogatás, egyéni beszélgetés, időpont egyeztetéssel;

Csoportos kapcsolattartási formák:

Szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, hirdetőtábla, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok, hirdetőtáblán közérdekű hírek.

Bölcsődekóstolgtató

A bölcsőde lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy beiratkozás előtt a szülő, nagyszülő és a gyermek bekapcsolódjon a bölcsőde egy napjába. Lehetőség nyílik a szülőknek:

- Megismerkedni a leendő nevelőkkel,
- A bölcsődei étellel,
- Az intézmény épületével, udvarával,
- Csoportszobákkal, játékokkal.

A helyszínen választ kaphatnak minden olyan kérdésre, ami a gyermekek bölcsődébe kerülésével felmerülhet. Megkóstolhatják a gyermekek részére készített ételeket.

Családlátogatás

A családlátogatás célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, valamint a gyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait tiszteletben kell tartani.

A jól felkészített gyermek izgalommal várja a vendég érkezését. Ehhez szükséges az is, hogy a szülőktől pozitív érzéseket tapasztaljon.

A családlátogatás során a szülő választ kaphat kérdéseire, betekintést nyer a bölcsődében folyó munkába, megismerheti gyermeke kisgyermeknevelőjét, úgy, hogy közben az otthoni biztonságban maradhat. Megbeszélhetik az étkezéssel, alvással, szobatisztasággal kapcsolatos kérdéseket, problémákat, melyeknek különösen nagy a jelentőségük, hiszen

ezen a területen elengedhetetlen a szülő és a kisgyermeknevelő harmonikus együttműködése a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében.

A kisgyermeknevelő felkészülten megy a családokhoz. Az irányított kérdésekre adott válaszok, a család lakókörnyezete segít a családi kapcsolatok, nevelési szokások feltérképezésében.

A kisgyermeknevelő fokozott figyelmet szentel a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek meglátogatására, beszoktatására.

Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések tematikus beszélgetések, kisgyermeknevelők vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszerep bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait. Ezek a beszélgetések általában szülői értekezletek után alakulnak ki.

Szervezett programok

A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. A családok igényeihez igazodó rendezvények megszervezése az igény felmérések után kerül sor.

Ilyen szervezett programok a bölcsődében pl. a gyerekhét, ezen belül lovas kocsikázás a településen a szüreti multság alkalmával, ugráló vár, arcfestés, és színvonalas sport előadás megtekintése az óvodások előadásában a gyermeknap alkalmából.

Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

Fegyvernek, 2016.

Gombás Józsefné
Bölcsődevezető

Balogh Mihályné
Intézményvezető

A HÁZIRENDBEN foglaltakat tudomásul veszem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

Fegyvernek, 20..... év..... hó..... nap

.....

Szülő

---

2. számú melléklet: Megállapodás

Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde

5231 Fegyvernek, Szent Erzsébet út 88.

Tel., Fax.: 06-56/481-015

Email: ovoda@fegyvernek.hu

MEGÁLLAPODÁS BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSRA

Megállapodás, amely létrejött

a.) az ellátást igénybe vevő:

Név:.....

Lakcím:.....

Anyja neve:.....

Születési hely:.....

Születési idő:.....

TAJ száma:.....

b.) az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Név:.....

Lakcím:.....

Telefonszám:.....

Anyja neve:.....

Születési hely:.....

Születési idő:.....

Személyi igazolvány száma:.....

valamint a Fegyverneki Tiszavirág Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei tagintézménye –
továbbiakban intézmény – között a mai napon az alábbi feltételekkel:

1.) Az igényelt ellátás: 5 napos bölcsődei ellátás

Az intézmény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI.
Törvény, bölcsődei ellátást nyújt a megállapodás mellékletét képező házirend, valamint a
vonatkozó jogszabályok szerint.

2.) Az ellátás időtartama

Az intézmény a fenti gyermekjóléti alapellátást

a.).....év .....hó .....napjától kezdődően

.....év.....hó .....napjáig határozott
időre, vagy

b.) határozatlan időtartamra

szólóan biztosítja (a megfelelő szövegrész aláhúzendó).

3.) Az ellátást igénybe vevő számára nyújtott szolgáltatások tartalma

Szolgáltatások és az ellátások		
megnevezése	tartalma	biztosításának módja
alapellátás	Napközbeni ellátás <ul style="list-style-type: none"> - a 3 éven aluli gyermekek gondozása – nevelése, szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével - 6 éven aluli sajátos nevelési igényű gyermek nevelése, gondozása	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az ellátás időintervalluma napos bölcsőde hetes bölcsőde 2. Az ellátás gyermekcsoportban történik. 3. Az ellátás térítési díj ellenében történik.
időszakos gyermekfelügyelet	játszócsoportban szakképzett kisgyermeknevelő segítségével a gyermek és a szülő együttes játéklehetősége időszakos gyermekfelügyelet a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban	térítési díj ellenében, e célra kialakított csoportban, vagy normál bölcsődei csoport üres férőhelyén

4.) **Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője nyilatkozom, hogy a Gyvt. 33§ (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatást megkaptam, azaz tájékoztattak:**

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről,

- a bölcsőde által vezetett, gyermekekre és a törvényes képviselőre vonatkozó nyilvántartásokról,
- az érték – és vagyongörzés módjáról,
- a bölcsőde házirendjéről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- az érdek – képviselői fórumról.

5.) Az ellátásra jogosult törvényes képviselője tudomásul veszem, hogy:

- a gyermekvédelmi törvény alapján vezetett intézményi nyilvántartásokhoz köteles vagyok adatot szolgáltatni,
- nyilatkoznom kell a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

Az ellátás igénybe vevő és szülő / törvényes képviselő személyes adatait az „Igénybevevői Nyilvántartás (KENYSZI)” rendszerben, és egyéb hivatalos internetes felületen való felhasználáshoz

- engedélyezem
- nem engedélyezem.

Az ellátást igénybe vevő / hozzátartozója vagy az ellátást igénybe vevő jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezet panasszal élhet az óvodaigazgatónál vagy az érdekképviselői fórumnál.

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettség-szegése esetén

A panasz kivizsgálására jogosult köteles a panasz kézhezvételétől számított 15 napon belül írásban értesíteni a panasztevőt a panasz kivizsgálásának eredményéről.

Amennyiben a panasztevőt a panasz kivizsgálására jogosult intézkedéssel nem ért egyet, az intézkedés kézhezvételétől számított 8 napon belül vagy ha a kivizsgálásra jogosult személy határidőben nem intézkedik a panasz benyújtásától számított 15 nap elteltével az intézmény fenntartójához fordulhat jogorvoslatért.

Az ellátást igénybe vevő részére jogai gyakorlásában gyermekjogi képviselő nyújt segítséget.

A gyermekjogi képviselő feladatai – különösen – az alábbiak.

- segít a gyermeknek panasz megfogalmazásában, kezdeményezi annak kivizsgálását,
- segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban,
- panasz esetén eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek – önkormányzat felkérése alapján,
- panasz esetén eljár az érdek – képviselői fórum megkeresése alapján,
- a gyámhivatal kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban.

6.) A személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályok

6.1 A személyi térítési díj összege

A személyi térítési díj konkrét összegben kerül megállapításra.

A bölcsőde az ellátás igénybevevőjének napi négyszeri alkalommal biztosít étkezést.

A gyermekvédelmi törvény 148.§ (2) és a 151§ (5) bekezdése alapján:

- a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetésre vonatkozó személyi térítési díj összege: .....
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés kedvezmény 100%
- három vagy többgyermekes családoknál gyermekenként a kedvezmény 50%
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek kedvezmény 50%
- a fenntartó döntése alapján
gondozásra megállapított személyi térítési díj: .....
- gondozásra megállapított személyi térítési díj nincs.

A személyi térítési díj megállapításánál a gyermekvédelmi törvény 150.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a gyermekek napközbeni ellátása körébe tartozó bölcsődei ellátása

esetében a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni.

A személyi térítési díj összege igénybe vevőnként nem haladhatja meg az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem:

- 25%-át, ha a fenntartó bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés mellett a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapít személyi térítési díjat,
- 20%-át, ha a fenntartó a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés mellett a gyermek gondozására nem állapít meg személyi térítési díjat.

Nem lehet a gondozásért személyi térítési díjat kérni:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- a három vagy többgyermekes család gyermekének.

6.2. A térítési díj kiszámítása

A személyes gondoskodás körében tartozó ellátások intézményi térítési díját az intézményt fenntartó állapítja meg.

A gyermek napközbeni ellátása (a továbbiakban: gyermekétkeztetés) intézményi térítési díjának alapja az ételmezés nyersanyagkötségének egy ellátottra jutó napi összege. A személyi térítési díjat az intézményvezető a napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések várható számának, valamint a normatív kedvezményeknek a figyelembevételével állapítja meg.

Fegyvernek Önkormányzat Képviselőtestülete 36/2013 (XII.16.) számú rendelete, a szociális ellátásról szóló 7(1996./IV.5.) sz. rendelet módosításáról – Fegyvernek Önkormányzat Képviselőtestülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 132.§. (4) bekezdése, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 151.§. alapján. A térítési díj megállapítása az ingyenes étkezéshez 2015. szeptember 01.-ől a 328/2011. (XII.29.) Kormányrendeletre tartozó 6.sz. melléklet nyilatkozata alapján.

(Térítési mentesség a gondozási díjra nem vonatkozik.)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára az étkezés ingyenes. Az ingyenes étkezés igénybevételének feltétele a gyermekvédelmi kedvezmény megállapításáról szóló érvényes határozat másolatának benyújtása.

A három, vagy többgyermekes családoknál, illetve tartósan beteg, vagy fogyatékos kisgyermek ellátását biztosítja a bölcsőde, a gyermekenként fizetendő étkezési térítési díj a 328/2011.(XII.29.) Kormányrendelethez tartozó nyilatkozat alapján (ingyenes).

A fenti kedvezményben részesülő gyermekek után nem kérhető gondozási díj.

6.3 A térítési díj megfizetésére kötelezettek

A térítési díjat az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő fizeti meg.

A térítési díj meg nem fizetése esetén késedelmi pótlék nem állapítható meg.

6.4. A személyi térítési díj megfizetése

A személyi térítési díjat

az igénybevétel napjától havonként a tárgyhónap 15. napjáig

az igénybevétel napjától a kormányrendeletben meghatározottaktól eltérően -
..... ig

köteles megfizetni a személyi térítési díj összegét:

banki átutalás formájában az intézmény a(z)
..... vezetett

.....számlaszámú

pénzforgalmi számlájára,

személyesen az intézmény házipénztárába.

7.) A bölcsődei ellátás megszűnésének módjai

A bölcsődei ellátás megszűnik

a.) a határozott idejű elhelyezés esetén megjelölt időtartam – illetve meghosszabbított időtartam – elteltével,

b.) a jogosultsági feltételek megszüntetésével.

Az ellátás megszüntetését kérelmezni kell, amelynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti.

Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Az ellátás megszűnéséről az intézményvezető írásban értesítést küld.

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- A bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte.
- Amennyiben a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre a 4. életvének betöltését követő augusztus 31.-én.
- Amennyiben a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.
- Az intézmény jogutód nélküli megszűnésével.
- A gyermek halálával.
- A szerződő felek által jelen megállapodás bármely fél részéről történő írásbeli, indokolt felmondásával is megszüntethető a bölcsődei ellátás.

Az ellátás megszűnésekor az óvodaigazgató egyeztetni az ellátást igénybe vevő törvényes képviselőjével az ellátás megszűnéséig fizetendő térítési díj összegét.

8.) Az intézményvezető és az ellátást igénybe vevő kijelenti, hogy vitás kérdéseiket elsősorban tárgyalás útján rendezik. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény vonatkozó rendelkezései az irányadók.

Fegyvernek, 20.....

.....

törvényes képviselő

.....

az intézmény képviseletében